

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 194/24

Luxemburg 19. novembra 2024

Rozsudky Súdneho dvora vo veciach C-808/21 | Komisia/Česká republika a C-814/21 | Komisia/Poľsko
(Zvoliteľnosť a členstvo v politickej strane)

Občianstvo Únie: odprieť občanom Únie s bydliskom v členskom štáte bez toho, aby boli jeho štátnymi príslušníkmi, právo stať sa členom politickej strany je v rozpore s právom Únie

Stanovením takejto požiadavky štátnej príslušnosti Česká republika a Poľsko nezabezpečujú rovnosť zaobchádzania so svojimi štátnymi príslušníkmi, pokiaľ ide o účinný výkon práva byť volený v komunálnych a európskych voľbách

Právo Únie priznáva právo voliť a byť volený v komunálnych a európskych voľbách občanom Únie, ktorí majú bydlisko v členskom štáte bez toho, aby boli jeho štátnymi príslušníkmi. Účinný výkon tohto práva vyžaduje, aby títo občania mali rovnaký prístup k prostriedkom, ktoré majú k dispozícii štátni príslušníci tohto členského štátu na uplatnenie tohto práva. Keďže členstvo v politickej strane významne prispieva k výkonu volebných práv priznaných právom Únie, Súdny dvor dospel k záveru, že Česká republika a Poľsko porušili toto právo tým, že občanom Únie s bydliskom v týchto členských štátoch bez toho, aby boli ich štátnymi príslušníkmi, odopreli právo stať sa členmi politickej strany. Členstvo v politickej strane nemôže mať vplyv na národnú identitu Českej republiky alebo Poľska.

Česká a poľská právna úprava priznáva právo stať sa členom politickej strany len vlastným štátnym príslušníkom. Podľa Európskej komisie občania Únie, ktorí majú bydlisko v týchto členských štátoch bez toho, aby boli ich štátnymi príslušníkmi, preto nemôžu uplatniť svoje právo byť volení v komunálnych a európskych voľbách, ktoré je zakotvené v práve Únie, za rovnakých podmienok ako českí a poľskí štátni príslušníci.

Keďže sa Komisia domnievala, že takéto odopretie predstavuje rozdielne zaobchádzanie na základe štátnej príslušnosti, ktoré právo Únie¹ zakazuje, podala na Súdny dvor dve žaloby o nesplnenie povinnosti, a to proti Českej republike a Poľsku.²

Súdny dvor týmto žalobám vyhovel a konštatoval, že tieto dva členské štáty si nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú zo Zmlúv.

Uvedol, že **účinný výkon volebných práv v komunálnych a európskych voľbách, zaručených právom Únie, vyžaduje, aby občania Únie, ktorí majú bydlisko v členskom štáte bez toho, aby boli jeho štátnymi príslušníkmi, mali rovnaký prístup k prostriedkom, ktoré majú k dispozícii štátni príslušníci tohto členského štátu na účely účinného výkonu tých istých práv.**

Politické strany pritom zohrávajú kľúčovú úlohu v systéme zastupiteľskej demokracie, ktorý konkretizuje hodnotu demokracie, na ktorej je okrem iného Únia založená. V dôsledku toho **zákaz byť členom politickej strany stavia týchto občanov Únie do menej výhodnej situácie, než je situácia českých a poľských štátnych príslušníkov, pokiaľ ide o možnosť byť volený v komunálnych a európskych voľbách.** Zvolenie českých a poľských štátnych príslušníkov totiž podporuje najmä skutočnosť, že môžu byť členmi politickej strany, ktorá má organizačné štruktúry,

ako aj ľudské, administratívne a finančné zdroje na podporu ich kandidatúry. Okrem toho príslušnosť k politickej strane je jedným z kritérií, ktoré ovplyvňujú voličov pri ich výbere.

Toto rozdielne zaobchádzanie, ktoré právo Únie zakazuje, nemožno odôvodniť dôvodmi týkajúcimi sa rešpektovania národnej identity. Právo Únie totiž od členských štátov nevyžaduje, aby dotknutým občanom Únie priznali právo voliť a byť volení v celoštátnych voľbách, ani im nezakazuje obmedziť úlohu týchto občanov v politickej strane v kontexte týchto volieb.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonala rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. V prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisia však Súdny dvor môže na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v rámci prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudkov ([C-808/21](#), [C-814/21](#)) a ich prípadné zhrnutie sa uverejňujú na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudkov.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudkov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Konkrétne článok 22 ZFEÚ, podľa ktorého každý občan Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, má právo voliť a byť volený vo voľbách do orgánov miestnej samosprávy a vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte, v ktorom má bydlisko, za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci tohto štátu.

² Žaloba smerujúca proti Českej republike sa týka tiež zákazu stať sa členom politického hnutia, uloženému občanom Únie, ktorí majú bydlisko v tomto členskom štáte, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi.